

▲ Rut Zoutman neemt het schilderijtje nog eens goed onder de loep. „Nee, dit is écht de kerk van Noordwijk”. FOTO THIERRY SCHUT

‘Heb ik nou al die tijd naar de verkeerde kerk gekeken?’

Kunstzinnig Westland is in rep en roer. Een goedbedoelde schenking heeft ongevraagd geleid tot een kleine kunstrel. Staat op het schilderijtje van Marinus Gidding nou de kerk van Noordwijk? Of is het toch die van Ter Heijde?

Rien van den Anker

Westland

Tien jaar lang hing het werkje bij hem thuis in de hal. Een schilderij van 20 bij 25 centimeter slechts, met een dorpsgezicht. Te zien zijn wat huisjes en een kerk. Wim Baalbergen was er altijd zeker van dat dit zijn hervormde kerk in Noordwijk is. „Ik wilde het na zoveel jaren aan het Noordwijks Museum schenken”, zegt hij. „Maar bevriend kunstenaar Jacques Dekker zag het en zei onmiddellijk: ‘Joh, dat is geen Noordwijk, dat is Ter Heijde!’. Ik stond perplex. Heb ik dus al die tijd naar het verkeerde godshuis gekeken.”

De Noordwijkse eigenaar van de antieke boekenhandel Moby Dick vond dat het schilderij dan ook maar naar Westland moest verhuizen. Hij belde Leo van den Ende, voorzitter van de historische vereniging Monster -Ter Heijde, en

zei: „Jij mag het hebben. Het is al onderweg.”

Vol trots vertelde Leo, die toevallig ook voorzitter is van het Kunstmuseum Westland (in oprichting), dat vervolgens aan iedereen die het maar weten wilde. En daar ging het mis. Rut Zoutman, zelfbenoemd allesweter van Ter Heijde, reageerde direct: „Dat klopt niet, dat is niet ons kerkje, dat is het kerkje van Noordwijk.” Een kunststrijd was geboren.

Vast staat dat het naamloze schilderijtje dateert van ongeveer 1910, toen Marinus Gidding in Loosduinen woonde. Van daaruit was Ter Heijde niet ver, maar ook Noordwijk was bereikbaar. Rotterdammer Gidding (1863 – 1925) behoorde tot de kunstenaars van de Haagse School en schilderde vooral landschappen en stads- en dorpsgezichten.

Zoutman, stellig: „Toen ik het schilderij zag, wist ik het zeker.

Dat kan nooit Ter Heijde zijn. Ik ken echt alle oude foto’s en beelden van die kerk.” Hij ondersteunt zijn stelling met het noemen van tal van kleine, maar belangrijke architectonische details. „De huisjes zijn overigens wel écht Heijds”, concludeert Zoutman.

Nog meer onduidelijkheid ontstond omdat op de achterkant van het werk in potlood ‘Noordwijk’ staat geschreven. Bovendien zat er een papertje tegen de achterkant geplakt waarop eveneens naar Noordwijk wordt verwezen.

Verwarring alom dus, maar mogelijk kan een aquarel van dezelfde

discussie die op Facebook wordt gevoerd over welke kerk nou op het schilderij staat.

Leo van den Ende weet het inmiddels ook niet meer zeker. „Ik denk dat Zoutman gelijk heeft”, zegt hij. „De kerken in Noordwijk en Ter Heijde lijken op elkaar, maar een essentieel verschil is de plaats van het torentje. In Noordwijk zit dat in het midden van het dak en in Ter Heijde aan de kopse kant. Op het geschonken schilderij zit de toren in het midden.”

Liever gelooft Van den Ende in een weer heel andere verklaring. „Gidding was een broodschilder, hij moest gewoon geld verdienen. Ik sluit niet uit dat hij eerdere omgevingsschetsen van huisjes en de kerk gewoon bij elkaar heeft geplakt. Noem het maar een soort photoshopen avant la lettre. Dat gebeurde wel vaker.”

Rut Zoutman is, nog nét voor de lockdown inging, toch nog maar even naar het schilderij gaan kijken. Dat hangt nu in het Westlands Museum in Honselersdijk als voorlopig bruikleen. Sindsdien weet de allesweter het héél zeker. „Dit is niet het kerkje in Ter Heijde.”

Wim Baalbergen is het om het even. „Jullie mogen het houden. Misschien is het door al dat gedoe wel meer waard geworden!”

Misschien is het werkje door al dit gedoe wel meer waard geworden!

– Wim Baalbergen

kunstenaar, in het bezit van het Westlands Museum, helderheid brengen. Op dat werk staat wél het echte kerkje van Ter Heijde.

Ondertussen is op sociale media een soort mini-revolte ontstaan, met voor- en tegenstanders. Noordwijker Baalbergen verwijst naar een, eveneens verwarrende,